

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome I. Alvarez De Paz In omnes libros De Vita Spirituali Eiusque Perfectione

Álvarez de Paz, Jacobo

Antverpiæ, 1620

De indicijs vitæ spiritualis, & quid sit vita spiritualis, prout in actione
consistit. caput. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49057](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49057)

DE VITA SPIRIT. EPIT. 81

hanc vitam utique veram, & super omnes diuitias amabilem, illi morti vitali præferamus, & omnibus votis conseruare, & promouere cupiamus. Non solum autem cupiamus, sed humiliter de rebus nostris sentientes, & nobis ipsis diffidentes, diuino auxilio fulti, ac sanctis operibus conseruemus. Sola namque desideria vitam gratiæ custodire non possunt, nisi bona opera desiderijs accedant. Optimè enim dixit Ephrem: noui per multos optare se gratiæ filios esse, sed quid illis prodest velle, nisi accedant & facta: multi etiam per fidem gratiæ, filij sunt appellati, sed non multi propter negligentiam illa potentur &c.

CAPVT XV.

De indicijs vite spiritualis, & quid sit vita spiritualis, prout in aetione consistit.

Non sine testimonijs reliquit amicos suos Deus, quibus declararet erga illos diuitias misericordiæ suæ, ipsosque vitam spirituales habere sufficienter ostenderet. Meditabamur sane gratiam, quæ nos Deo gratos facit, rationali summi sacerdotis fuisse signatam, neque hoc omnino dissidet à patrum sententia. Si enim Rationale (vt putat

*Exod.
28.*

F Gregorius)

Gregorius) munditiam cogitationum significat, quid prohibet ipsam munditiam, ac totius animę nostrę puritatem in illo intelligere, quę minimè ab ipsa gratia & animę vita secernitur. Optima quidem gratia, & vitę spiritualis imago, nam Rationale, licet paruum, cęteris tamen sacratius vestimentum, duplex erat, in mensuram palmi, ex auro, & quatuor coloribus, hiacyntho, & purpura, coccoq; bis tincto, & bysso retorta cõtextum, atque à superhumerali dependens, pectus sacerdotis, sedem scilicet cordis operiebat & exornabat. Nomina doctrinę & veritatis (vt inquit Augustinus) in ipsa textura habebat descripta, & duodecim pretiosissimis gēmis, quę & duodecim Patriarcharum nomina proferebāt, & eminus positę rationalis pulchritudinem ostendebāt. O pulcherrima gratię imago! ô præclarissima vitę spiritualis significatio! Gratia namque vestis sacerdotalis est, illorum nimirum sacerdotum, ad quos loquebatur Petrus, dicens:

2. Pet. 2 Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis. Quibus enim istę laudes conueniunt, nisi iustis & amicis Dei. Hi electi sunt, quia ad æternam hereditatem vocati, reges & sacerdotes sunt, quia propriis affectibus imperant, & Deo se totos in odorem suauitatis offerunt. Sancti sunt, quonia mundi & immaculati per gratiam, & populus acquisitionis,

acquisitionis, quia magno sanguinis Christi pretio redempti. Gratia quoque modica est, quod ad externam speciem attinet, sed magna virtute. Nam sicut *granum sinapis minimū quidem est omnibus seminibus; cum autem creuerit, maius est omnibus oleribus*: ita hoc donum præstantissimum paruulum est, id est, amore humilitatis exiguum, sed cum crescit, & se in virtutes ac bonas actiones dilatat, omnibus donis naturalibus inuenitur superius. Duplex etiam est, quia beneficio virtutum ab ipsa promanantium, internas animæ vires moderatur, & corporis sensus, actionesque disponit. In mensuram palmi distenditur, quod (vt notat Beda) distentione manus & digitorū conficitur, quia ad sui conuersionem & augmentum, non animum oscitantem, & rapiditate contractum, sed conatum indefatigabilem ac diligentiam piæ intentionis requirit. Quare autē ex auro, & quatuor coloribus textitur? nisi quia auri charitatis, ac quatuor virtutum moralium infusarum, prudentiæ, iustitiæ, fortitudinis, & temperantiæ est ipsa principium. Et quā ob causam à superhumerali dependet, quod bonorum operum labore designat, nisi quia bonis operibus conseruatur, & sine vsu eorum periculo casus exponitur? Sedem cordis, id est, vitæ naturalis domicilium tegit, quoniam hæc vita spiritualis vitam ipsam naturalem scilicet animam nostram

Matth.
13.

informat Vrim, & Thummim, hoc est, doctrinâ & veritate depingitur, quia diuini luminis claritate, & omnium virtutum perfectione decoratur. In hoc igitur mystico rationali, quod animam nostram exornat, & idoneam reddit, vt ante diuinum conspectum appareat, duodecim sunt gemmæ pretiosæ, id est, duodecim signa probabilia, quibus mens nostra, an grata sit Deo, & vitam spiritualem possideat, valeat vtrumque cognoscere. Primum signum est contritio vera, & efficax detestatio præteritorum peccatorum. Est namque contritio illud labrum æneum, de speculis mulierum fabricatum, & in introitu vitæ spiritualis collocatû, in quo est aqua doloris, ac lachrymarum, quâ mundaris, & speculum, id est, iudicium aliquod in quo munditiam tuam adspicias.

Secundum signum est stabilis ac firma voluntas non perpetrandi aliquod graue peccatum, etiamsi quis timeat, aut propriæ vitæ, aut omnium rerum creaturarum iacturam. Si enim omnis qui in Christo manet, non peccat, non solum ex eo quod vitat omne peccatum exterius, verum etiam quia non admittit, quatenus in Deo manet, peccandi voluntatem, qui huius particeps est, firmissimæ voluntatis, magnam habet suæ mansionis in Deo, atque adeo vitæ spiritualis conjecturam. Hæc sane voluntas non est hostis, sed

Gratia
diuinæ
signa
aliqua.

Exod.
39.

1. Ioani
3.

Volun-
tas fir-
ma nō
peccandi
serui si
delis
est.

sed
seru

DE VITA SPIRIT. EPIT. 85

serui fidelis. Vnde si tu hoc desiderium es adeptus famulandi domino, & nunquam transgrediendi diuina mandata, inter fideles domini seruos computandus videris.

Tertium signum est, multo tempore crimen non commisisse, neque graue peccatum perpetrasse. Nam (vt inquit Gregorius) peccatum, quod cito poenitentia non tergitur, iusto Dei iudicio ad aliud trahit, &c.

*Greg.
homil. 19
Ezech.*

Quartum signum est diuinæ legis obseruatio, & omnium diuinorum mandatorum impletio, de iusto quippe dictum est: sed in lege Domini voluntas eius. Et qui habet mandata mea, & seruat ea, ille est qui diligit me. & rursus: si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus, &c.

Psal. 1.

*Ioan.
14.*

Quintum signum est lux quaedam caelestis, mentes iustorum illustrans, qua seculi vanissimam vanitatem agnoscant, caelestia mysteria contemplantur, & quid in singulis negotijs agendum sit, quidque omittendum, facile animaduertant. Hoc Regius Propheta insinuat, dicens: accedite ad Deum, & illuminamini, id est, illuminabimini. Accedite ad Deum, nimirum charitate Dei, & dilectione proximi; quia ad verum solem iustitiae appropinquauimus, illuminamur claritate Dei, illam quidem claritate, quae intellectum

psal. 33.

suauiter docens affectum ad despectionem
sæculi, ad amorem Dei, & ad studium bono-
rum operum, potenter exsuscitat. Est nam-
que gratia gratum faciens, quædam maturi-
na stella præfulgida, quæ electorum quæque
præcedens corde ducit ad Christum.

Sextum signum est charitas, quæ seruen-
tissime Deum amamus, ei per omnia placere
cupimus, & proximos, præsertim inimicos, &
nobis infestos diligimus. Origenes ait: tunc
nos testimonium habere, quod sumus filij
Dei, cum à spiritu seruitutis in adoptionis
spiritum venerimus, cum iam nihil inesti-
moris, id est, nihil propter pœnam gerimus,
sed propter amorem patris cuncta perficimus.

Septimum gratiæ indicium est leuitia atque
gaudium, non quidem illud inane, sed verum,
ac de cælestibus rebus adeptum. Hoc gaudio
ita iusti animus adimpletur, ut manifestè vi-
deat gratiæ & virtutis itinera tristitia non esse,
sed omnem mundi exultationem superare.
De hac enim gratia, quæ vera sapientia est, il-
lud dictum existimo: *Longitudo dierum in de-*
xtera eius, & in sinistra illius diuitiæ; & gloria viæ
eius, viæ pulchra, & omnes semitæ illius pacificæ. Ista
omnia, annorum diuturnitas, opes incompa-
rabiles, honores eximij, quid nisi gaudium ef-
ficiunt? & viæ eius pulchræ, vel (ut est in he-
bræo) iucundæ, ac pacis refertæ, quid nisi ipsa
feritiam, & exultationem præsignabunt? sed
clarius

Orig. in
epist. ad
Rom. ad
c. 8.

Pro. 3.

clarius Isaias hoc ipsum affirmat: Gaudium scilicet esse gratiæ fructum, ac vitæ spiritualis effectum. Cum enim Domini voluntatem aperuisset, cuius impletione spiritualis vita comparatur, ita subjūgit: Tunc nimirum, cum hanc voluntatem fueris exequutus, *delectaberis super Domino, & sustollam te super altitudines terra, & cibabo te hereditate Iacob patris tui.* Si enim gaudium efficit præsentia rei amatae, gaudeat iusti, & spiritualiter viuentes necesse est, qui Deum summè dilectum gratiæ beneficio præsentem habent, suarumque mentium habitatorem suscipiunt. Itaque hoc gaudium sentientes, eoque in Domino exultantes, bene possunt existimare, se vitam gratiæ spiritua-lem comparasse.

Isa. 58.

Octauum indicium est pax illa, scilicet pax exsuperans omnem sensum, quæ tumultus & anxietates conscientia sedat, fomitis rebellio-nem comprimit, carnis proteruiam spiritui subjugat, & admirabilem quandam tranquillitatem ingerens, omnia vitiorum bella, clamoresque repellit. In acquisitione virtutū, & sincerissima Domini dilectione occupatur, signum est sponsum adesse, animam amore complecti, anteaque eam in suam amicitiam recepisse: in pace quippe factus est locus eius.

Nonū indicium est contemptus sæculi, dispiciencia terrenorum, fuga honorū, diuitiarū, ac voluptatum, cælestis patriæ, & perfectionis

desiderium, & feruor, ac animi quies in exercitatione virtutum. Qui immoderatè seculariū amore tenetur, diuini amoris manet ieiunus. Preclarè enim dixit Gregorius: Esse quidem sine delectatione anima nunquam potest; nam aut infimis delectatur, aut summis, & quanto altiori studio exercetur ad summa, tanto majori fastidio torpescit ad infima.

Decimum indicium est, aut non timere mortem, sed eam æquo & alacri animo expectare, aut eam valdè cupere, sicut rem desiderabilem atque pretiosam. Amicus enim est iudicis, qui iudicis occursum non timet, & seruis fidelis est Regis, qui Regis conspectū non veretur, & res creatas non amat, qui eas in perpetuum deserere non exhorret. Quis dicat nisi amicus Christi: *Cupio dissolui, & esse cum Christo?* Quis nisi verus amator Dei cōfidenter proferat: coarctor autem à duobus, desiderium habēs dissolui, & esse cum Christo, multò melius, permanere autem in carne necessarium propter vos. Qui nisi socii fideles erunt, similes seruis exspectantibus dominum suum, quando reuertatur à nuptijs, vt cum venerit, & pulsauerit confestim & sine timore aliquo aperiant ei.

Vndecimum indicium est cōscientiæ propriæ testimonium non increpantis nos, neque aduersus aliquod graue peccatum oblatrantis. Nam conscientiæ motum impressit nobis

Philip.
1.

nobis Deus, ut prava deprehendat, iniqua corrigat, distorta dirigat, bona approbet, & ad meliora semper instiget. Hanc sola iustitia & morum rectitudo placare potest. *Gloria nostra hac est testimonium conscientiae nostrae, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* 2. Cor. 4
1. Ioan. 3. Concipimus fiduciam, quod Deo placemus, si cor, id est, conscientia non reprehendat nos, non sanè vanam & temerariam, sed verisimilem, & probabili persuasione fulcitam.

Duodecimum tandem indicium est testimonium spiritus sancti, qui interdum late- ter mentibus iustorum verba quaedam instil- lat, dicentia, ipsos fuisse iam Dei gratiam & amicitiam consequutos. Nos autem (inquit 1. Cor. 2.
Rom. 8. Paulus) non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ à Deo donata sunt nobis, itaque spiritus ipse Dei est, qui interius aliquando testifica- tur in nobis nos esse filios Dei. ipse (inquit) spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filij Dei.

Hæ sunt duodecim nobilissimæ gemmæ, quæ à vita spirituali gratiæ dependent, & eam animæ nostræ probabiliter inesse demonstrat, multò pretiosiores ijs, quæ rationale sacer- dotis exornabant, & illis non omninò dissi- miles. talis anima maxima indicia habet gra- tiæ ac amicitiae Dei.

Vita ergo spiritualis nihil aliud est, quam bonorum operum exercitatio, quâ Deo propter Deum famulamur, in virtute ac sanctitate proficimus, & illam beatam vitam promeremur, cuius gratiâ conditi sumus. Non est vitæ spiritualis consecrator, qui aliqua bona opera & spiritualia perficit, sed qui proposito sibi Deo tanquam ultimo suæ vitæ fine, vniuersas actiones suas, aut spirituales, & sanctas, & alicuius virtutis filias esse cupit, aut in spiritus profectum & in sanctitatem reducit.

Vita spiritualis est, quæ omnibus curis & cupiditatibus sæculi vacua, peccata desert, passiones cohibet, amorem creaturarum pellit, tentationes vincit, Angelos imitatur, humilitatem amat, mansuetudinem cupit, puritatem induit, secretum petit, in cella, & abditis proprii cordis commoratur, Dei afflatus auscultat, Dei beneficia & perfectiones contemplatur, vitam cælestem agit in terra. Si hæc non tantum desiderijs sed operibus præstas, iam vir spiritualis es, iam ad spiritualem vitam adscendisti.

Vita denique spiritualis est, quâ vniuersis peccatis ac vitijs morimur, & omnibus virtutibus viuimus, & ad sancta & perfecta opera faciēda resurgimus. Quid est (inquit Prosper) peccatis mori, nisi damnandis operibus omnino non viuere? nihil concupiscere carnaliter, nihil ambire? &c, qui viuentes Deo, carnem suam

*Prosper
de vita
contempl.
cap. 21.*

suam cum vitijs & concupiscentijs crucifigunt. His omnibus vitijs moriuntur, & contrarijs virtutibus viuunt, qui vitam spirituales accipiunt.

CAP. XVI.

*Quæ opera ad vitam spirituales pertineant
& quem finem habere debeant.*

Nihil in rebus dicitur humanis principale bonum esse credendum est, nisi virtus animi sola, quæ fide sincerâ nos ad diuina perducens illi immutabili bono facit iugiter inherere. Et è contrario, nihil malum esse dicendum est, nisi peccatum solum, quod à bono Deo nos separans, malo facit diabolo copulari. Actiones malæ, faciat Deus, vt longè sint à nobis, hæc enim nõ vitæ spiritualis opera, sed actiones sunt vitæ carnalis. Quod si iusti leuiter peccant & in minima peccata labuntur, id non faciunt, qua iusti sunt, sed qua homines infirmi & imbecilles, ex corrupta Adæ radice prodeuntes, & sic non tantum humilitatis gratiâ, sed verè, & ex animo vocare se possunt peccatores. Hæc opera ad vitam spirituales nõ pertinent, sed è latere illi insidiatur, vt eius feruorem minuant, robur labefactent, & (quod in illis est) ad interitum excidiumque disponant. Ad vitam spirituales pertinent

*Cassianus
col. 6.
cap. 3.*